

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2024
Z REALIZACJI PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE
PORĄBKA NA LATA 2022 – 2026**

Opracował: Barbara Czarnik – Kopaczka
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porąbce

I.	Wstęp.....	3
II.	Podstawy prawne opracowania i realizacji programu.....	4
III.	Opis przedsięwzięć realizowanych w 2024 roku z uwzględnieniem celu głównego i celów szczegółowych przez poszczególnych realizatorów programu	4
IV.	Podsumowanie.....	10

I. Wstęp

Rodzina to mała grupa społeczna, stanowiąca załączek szerszej społeczności. Jest ona niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględniać w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielenie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc w rodzinie, nikt nie ma prawa naruszać jego praw i dóbr osobistych, powodować cierpienia. Zjawisko przemocy dotyczące społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porąbce przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu. Niniejsze sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Porąbka na lata 2022 – 2026 oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Porąbce w 2024 roku. Zostało oparte na danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny, jak również materiały udostępnione przez podmioty odpowiedzialne za realizację Programu w Gminie Porąbka.

II. Podstawy prawne opracowania i realizacji programu

W 2023 roku został opracowany i przyjęty do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Porąbka na lata 2022 - 2026 (Uchwała Nr XXXIII/341/2022 Rady Gminy Porąbka z dnia 31 marca 2022r.). Sformułowane w dokumencie zadania są wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, zaś koordynatorem realizacji Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porąbce.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Porąbka na lata 2022 - 2026 jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jego przygotowania stanowi realizację zapisów art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na treść i realizację Programu mają wpływ poniższe akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.).

III. Opis przedsięwzięć realizowanych w 2024 roku z uwzględnieniem celu głównego i celów szczegółowych przez poszczególnych realizatorów programu

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 roku poz. 535) wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które polegają między innymi na zmianie jej tytułu z ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono definicję przemocy w rodzinie definicją przemocy domowej, której zakres pojęciowy został zmodyfikowany i będzie obejmował przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc.

Wprowadzona regulacja wprowadziła także definicję osoby doznającej przemocy domowej i świadka przemocy domowej oraz uznaje, że małoletniego należy traktować jako osobę doznającą przemocy domowej w sytuacji, gdy był on świadkiem takiej przemocy.

Ustawa wprowadziła dodatkowe formy działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową - programy psychologiczno-terapeutyczne, których celem ma być powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Po skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w wymienionych programach osoba ta będzie miała obowiązek ukończyć program oraz przedstawić odpowiednie zaświadczenie o jego ukończeniu. Osoba, która uporczywie nie będzie stosować się do powyżej wskazanych obowiązków (czyli obowiązku zgłoszenia się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych, ukończenia tych programów oraz dostarczenia zaświadczenia o ich ukończeniu) może zostać ukarana karą grzywny albo ograniczenia wolności – zgodnie ze zmianami w ustawie - Kodeks wykroczeń.

Ustawa wprowadziła także szereg regulacji mających na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych (doprecyzowane zostały między innymi przepisy związane z funkcjonowaniem i pracami zespołu). Zespół interdyscyplinarny obowiązany będzie opracować i przyjąć regulamin określający szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, które mają zastąpić dotychczasowe grupy robocze. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej będzie wchodził co do zasady pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji. Skład tej grupy będzie mógł być poszerzony o dodatkowe osoby.

Ustawa modyfikuje także procedurę „Niebieskie Karty”. Do wszczęcia oraz realizacji tej procedury będą uprawnione osoby wchodzące w skład grupy diagnostyczno - pomocowej. Ustawa określa także przesłanki umożliwiające zakończenie procedury „Niebieskie Karty” oraz wprowadza regulację, zgodnie z którą po zakończeniu tej procedury przez okres 9 miesięcy będą prowadzone przez grupę diagnostyczno-pomocową działania monitorujące polegające w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, w niej uczestniczących.

W celu realizacji powyższego zadania Uchwałą Nr XLIX/485/2023 Rada Gminy Porąbka z dnia 31 sierpnia 2023r. określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Porąbka zaś Zarządzeniem Nr 222/2023/GOPS z dnia 18 października 2023 roku Wójt Gminy Porąbka powołał Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Porąbka, który działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Porąbce. W skład jego

wchodzą: przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Porąbce, Policji, Oświaty, Służby Zdrowia, Sądu Rejonowego w Żywcu oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Porąbce. W ramach Zespołu działają grupy diagnostyczno-pomocowe, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Celem głównym Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Porąbka na lata 2022 – 2026 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Porąbka poprzez udzielanie pomocy osobom nim dotkniętym i oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.**

W celu osiągnięcia celu głównego wyznaczono następujące cele operacyjne:

Cel operacyjny 1 – Podejmowanie i wspieranie działań zmierzających do podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 2 – Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz zintensyfikowanie współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład.

Cel operacyjny 3 – Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 4 – Zmniejszenie intensywności oddziaływania czynników współwystępujących z przemocą.

Cel operacyjny 5 – Podnoszenie umiejętności i kompetencji kadry pracującej z rodzinami, u których występuje zjawisko przemocy w rodzinie

Poniższe tabele przedstawiają realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Porąbka na lata 2022 – 2026 w 2024 roku przez poszczególnych partnerów wraz z osiągniętymi wskaźnikami

Cel operacyjny 1 – Podejmowanie i wspieranie działań zmierzających do podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.		
Zadanie	Realizator zadania	Wskaźniki monitoringu
Poszerzanie wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców gminy w zakresie przyczyn i skutków	GKRPA	Liczba lokalnych kampanii: zamieszczono w prasie lokalnej 2 artykuły dot. skutków przemocy

przemocy w rodzinie oraz rozwijanie wrażliwości społecznej wobec tego zjawiska w szczególności poprzez prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, poświęconych problemowi przemocy w rodzinie.		psychicznej (wychowywania się w rodzice z problemem uzależnienia).
	KOMISARIAT POLICJI W KOBIERNICACH	Liczba kampanii profilaktycznych dotyczących przemocy: 103 spotkania
Przegląd i ocena, dofinansowanie i realizacja szkolnych programów profilaktycznych z zakresu przemocy i innych zjawisk patologicznych, adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.	SP Nr 1 CZANIEC	Liczba programów profilaktycznych: 9 programów Liczba osób objęta programami: 280 uczniów, 200 rodziców, 30 nauczycieli
	SP Nr 2 CZANIEC	Liczba programów profilaktycznych: 3 programy Liczba osób objęta programami: 269 osoby
	SP Nr 1 PORĄBKA	Liczba programów profilaktycznych: 9 programów Liczba osób objęta programami: 268 uczniów, 366 rodziców, 34 nauczycieli
	SP KOBIERNICE	Liczba programów profilaktycznych: 5 programów Liczba osób objęta programami: 239 osób
Cel operacyjny 2 – Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz zintensyfikowanie współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład.		
Zadanie	Realizator zadania	Wskaźniki monitoringu
Kontynuowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Samorząd gminny, GOPS, GKRPA, Policja, placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi	Liczba posiedzeń Zespołu: 6 Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych: 45 Liczba procedur „Niebieskie Karty”: 28 Liczba osób i rodzin objęta pomocą Zespołu: 27 rodzin
Prowadzenie i rozwijanie działalności Punktu Pomocy Rodzinie w gminie	GOPS	Psycholog – 33 porady dla 13 osób
	GKRPA	Adres: Porąbka, Rynek 22 ilość osób objętych wsparciem: 27 osób – bliskie osoby uzależnionych. Motywowano te osoby do podjęcia terapii własnej. Informowano o możliwych ścieżkach pomocy psychologiczno – prawnej, ofiary przemocy psychicznej i ekonomicznej. 24 osoby – osoby uzależnione od substancji: motywowanie do terapii, monitorowanie cyklu terapeutycznego (sprawcy przemocy psychicznej). Adres: Bujaków, ul. Bielska 22 ilość osób objętych wsparciem: Psychoterapia - 19 osób (DDA, DDD)

		Terapia - 16 osób bliskich osobie uzależnionej, 19 uzależnionych od substancji. Pomoc prawna – 9 osób (od września 2024 usługa została zawieszona) Psycholog dziecięcy - 26 dzieci + tel. konsultacje z pedagogami szkolnymi.
Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy prawnej, socjalnej, medycznej, zawodowej i rodzinnej.	GKRPA	Informacja w mediach społecznościowych samorządu na temat świadczonych bezpłatnie usług terapeutycznych na terenie Gminy Porąbka: 4 informacje
	SP Nr 1 PORĄBKA	Liczba upowszechnianych materiałów informacyjnych: 6
	SP Nr 2 CZANIEC	Liczba upowszechnianych materiałów informacyjnych: 5 Liczba lokalnych kampanii społecznych: 2 kampanie
	SP Nr 1 CZANIEC	Liczba upowszechnianych materiałów informacyjnych: 8
	SP KOBIERNICE	Liczba upowszechnianych materiałów informacyjnych: 5
	GOPS	Informacja na temat możliwości i form wsparcia na stronie internetowej Ośrodka
Integrowanie i koordynowanie działań służb działających w obszarze dotkniętym przemocą w rodzinie.	SP Nr 1 PORĄBKA	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych: 9 Liczba wspólnie realizowanych projektów: 5
	SP Nr 2 CZANIEC	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych: 4 Liczba wspólnie realizowanych projektów: 2
	SP Nr 1 CZANIEC	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych: 6 Liczba wspólnie realizowanych projektów: 1
	SP KOBIERNICE	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych: 7 Liczba wspólnie realizowanych projektów: 2
Cel operacyjny 3 – Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
Zadanie	Realizator zadania	Wskaźniki monitoringu
Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	GOPS	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty”: Formularz A - 14, Formularz B - 14, Formularz C - 12, Formularz D - 14 Liczba osób i rodzin objęta procedurą „Niebieskie Karty”: 27 rodzin, 37

		osób doświadczyło przemocy zaś 21 osób podejrzewano o stosowanie przemocy Liczba spraw zakończonych: 18 spraw
Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach z problemem przemocy oraz udzielanie pomocy finansowej	GOPS	Liczba wywiadów środowiskowych (notatki z wizyt w środowisku): 77 wizyt Liczba rodzin objętych pomocą: 27 rodzin
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	GOPS	Świadczenie usług psychologicznych przez 1 specjalistę - psychologa
	GKRPA	Prowadzenie dwóch punktów pomocy , w Porąbce i w Bujakowie, gdzie osoby mogą skorzystać z pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej. Wartości liczbowe prezentowane zostały w Zadaniu „Prowadzenie i rozwijanie działalności Punktu Pomocy Rodzinie w gminie”
Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez motywowanie ich do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	GOPS PCPR	Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym: 0 rozmów Liczba sprawców przemocy, która wzięła udział w programie korekcyjno – edukacyjnym: 0 osób
Cel operacyjny 4 – Zmniejszenie intensywności oddziaływania czynników współwystępujących z przemocą		
Zadanie	Realizator zadania	Wskaźniki monitoringu
Przeprowadzanie corocznej kontroli punktów sprzedaży i konsumpcji alkoholu	GKRPA	Liczba przeprowadzonych kontroli: 1 Liczba skontrolowanych punktów: 7
Cel operacyjny 5 – Podnoszenie umiejętności i kompetencji kadry pracującej z rodzinami, u których występuje zjawisko przemocy w rodzinie		
Zadanie	Realizator zadania	Wskaźniki monitoringu
Uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, warsztatach organizowanych przez inne instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	Liczba szkoleń: 1 szkolenie Liczba uczestników: 5 członków Zespołu Interdyscyplinarnego
	GKRPA	Liczba szkoleń: 1 szkolenie Liczba uczestników: 1 członek GKRPA (kurs dot. m.in. pracy terapeutycznej z ofiarami przemocy)

IV. Podsumowanie

Działania podejmowane w 2024 r. w ramach poszczególnych celów operacyjnych na terenie gminy Porąbka poprzez różne gminne instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe przyczyniają się do uwrażliwienia społeczności lokalnej gminy, w tym młodego pokolenia, na problem przemocy, a także zmierzają w kierunku stworzenia oferty pomocowej adekwatnej do rozeznaczonych problemów oraz ich rozmiarów. Można stwierdzić, iż cel główny programu, czyli zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Porąbka poprzez udzielanie pomocy osobom nim dotkniętym i oddziaływanie na osoby stosujące przemoc, realizowany jest coraz pełniej i angażuje coraz większą liczbę działań skierowanych do różnych grup społecznych na terenie gminy.